

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 5. april 2023
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Freja Bruun
Sagsnr.: 2023-0030-8504
Dok.: 2763375

Besvarelse af spørgsmål nr. 406 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 406 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 8. marts 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Maria Carlsson

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 406 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvor mange sager, der tabes på gulvet, fordi politi og statsadvokat begår fejl som i Elisabeths sag, jf. 21. søndag ”Elisabeths voldtægtssag blev glemt” på DR den 5. marts 2023?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet og Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet og Rigsadvokaten skal indledningsvis bemærke, at det er meget beklageligt, at der er sager, hvor der er sket menneskelige fejl, som har betydet, at forurettede ikke er blevet underrettet, eller at fristen for omgørelse er overskredet. Selv om sådanne fejl desværre aldrig helt vil kunne undgås, idet fejlene netop er menneskelige, skal risikoen for, at de opstår, begrænses mest muligt, og der er derfor også lokalt iværksat en række initiativer med henblik herpå, der redegøres for nedenfor.

Spørgsmålet er forstået således, at der ønskes oplysning om antallet af sager om personfarlig kriminalitet, herunder sager om seksualforbrydelser, hvor der ikke er givet underretning til forurettede, herunder for sen underretning i forhold til klagefristen, jf. retsplejelovens § 724, stk. 1, og § 749, stk. 3.

Rigsadvokaten kan hertil oplyse, at det ikke er muligt ved et elektronisk datatræk at tilvejebringe de ønskede oplysninger. Rigsadvokaten har derfor i stedet indhentet udtalelser fra Statsadvokaten i København og Statsadvokaten i Viborg, der har indhentet udtalelser fra de lokale politikredse. Det skal i den forbindelse bemærkes, at da hverken statsadvokaternes sagsbehandlingssystem (PLATINA) eller politikredsenes sagsbehandlingssystem (POLSAS) heller giver mulighed for at fremsøge de pågældende sager, beror udtalelserne fra statsadvokaterne og politikredsenes på forespørgsler blandt medarbejderne. Antallet af identificerede sager er derfor behæftet med usikkerhed.

Statsadvokaten i Viborg har på baggrund af de indkomne bidrag identificeret i alt fire sager. Det drejer sig om én sag fra Østjyllands Politi, to sager fra Sydøstjyllands Politi og én sag fra Fyns Politi.

Statsadvokaten i København har på baggrund af de indkomne bidrag ligeledes identificeret i alt fire sager. Det drejer sig om én sag fra Sydsjælland og Lolland-Falsters Politi (”Elisabeth-

sagen”), én sag fra Nordsjællands Politi, én sag fra Københavns Politi og én sag fra Statsadvokaten i København.

I alle otte identificerede sager beror den manglende eller for sene underretning af forurettede på beklagelige menneskelige fejl. Der er lokalt fulgt op på fejlene i relevant omfang i form af bl.a. indskærpelser, ændrede sagsgange m.v.

Herudover er Rigsadvokaten bekendt med yderligere to sager, hvor konkrete fejl har betydet, at omgørelsesfristerne er sprunget, uden at statsadvokaterne har vurderet sagerne.

Statsadvokaterne har supplerende bemærket, at navnlig voldtægtsområdet har haft et stort tilsynsmæssigt fokus i årene 2015-2020. En central del af tilsynet har været at sikre, at anmeldelser om voldtægt bliver registreret korrekt på skarpe journalnumre (dvs. sager, hvor der er mistanke om, at et strafbart forhold er begået, og der ikke er tvivl om gerningsindholdet), at forurettede får korrekt vejledning og bistand under sagen, samt at forurettede bliver underrettet om afgørelsen og får vejledning om klagemulighederne. I forbindelse med tilsynet har man i årene 2015-2018 systematisk gennemgået voldtægtssager, der var henlagt i perioden fra den 1. januar til den 1. august i de respektive år. Der sås en tæt sammenhæng imellem korrekt registrering og kvaliteten, idet sager på undersøgelsesnummer (dvs. sager, hvor det er uklart, om der er tale om et strafbart forhold, og/eller hvilken straffebestemmelse der kan være overtrådt) i meget høj grad ikke blev behandlet af sagsbehandlere med de rette kompetencer. Således var der i flere af de sager, der alene var registreret på undersøgelsesnummer, ikke givet skriftlig underretning til forurettede med korrekt klagevejledning. Dette gjorde sig særligt gældende for de sager, der blev gennemgået i 2015, mens denne mangel i 2016 og i 2017 kun sås i helt enkeltstående tilfælde. I takt med at brugen af undersøgelsesnumre er ophørt, er det statsadvokaternes antagelse, at mange formelle kvalitetsmangler er minimeret.

Statsadvokaten i København har endvidere oplyst, at der i flere politikredse er iværksat forskellige initiativer med henblik på at styrke underretningen af de forurettede.

Midt- og Vestsjællands Politi iværksatte således eksempelvis i 2022 på forsøgsbasis et initiativ, hvorefter politiet orienterede den forurettede i voldtægtssager mundtligt om henlæggelsen eller påtaleopgivelsen i en sag forud for afsendelsen af afgørelsen til borgerens e-Boks. Politikredsen har efterfølgende besluttet at gøre ordningen permanent, og der skal således som udgangspunkt ske mundtlig orientering af forurettede i voldtægtssager, inden afgørelsen om påtaleopgivelse eller henlæggelse sendes til pågældende.

Københavns Vestegns Politi havde i 2020 et projekt særligt møntet på at forbedre borgernes tilfredshed med politiets betjening, hvor det i januar 2021 blev indført, at der skal tages personlig kontakt til forurettede i sager, der henlægges, når sagerne vedrører voldtægt, kvalificeret vold og røveri. Dette betyder, at politiet forud for afsendelsen af afgørelsen til forurettedes e-Boks orienterer den forurettede mundtligt i voldtægtssager, sager om kvalificeret vold samt i sager om røveri om henlæggelsen eller påtaleopgivelsen i sagen.”

Der henvises afslutningsvis til Justitsministeriets samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 405 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.